ความต้องการบริการช่วยเหลือของผู้ดูแลบุคคลสมองพิการ ในชุมชนชนบทจังหวัดชัยภูมิ

ฐาปณีย์ โลพันดุง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชางานบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ.2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ความต้องการบริการช่วยเหลือของผู้ดูแลบุคคลสมองพิการในชุมชนชนบทจังหวัดชัยภูมิ

(SERVICE NEEDS OF CAREGIVERS FOR PEOPLE WITH CEREBRAL PALSY IN RURAL AREAS OF CHAIYAPHUM PROVINCE)

ฐาปณีย์ โลพันดุง 4537391 RSRS / M

ศศ.ม. (งานบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทวี เชื้อสุวรรณทวี, Ph.D., พลอย สืบวิเศษ, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาความต้องการบริการช่วยเหลือของผู้ดูแลบุคคลสมองพิการในชุมชนชนบทจังหวัดชัยภูมิ และปัจจัยที่สามารถทำนายความต้องการบริการช่วยเหลือของผู้ดูแล โดยเก็บข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่างคือผู้ดูแลหลักในการช่วยเหลือบุคคลสมองพิการที่บ้าน 100 ราย โดยที่บุคคลสมองพิการมีอายุตั้งแต่แรกเกิด – 19 ปี ที่รับบริการจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิและได้รับการขึ้นทะเบียนคนพิการแล้ว และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ 15 ราย เครื่องมือในการวิจัยคือแบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบสัมภาษณ์ความต้องการบริการช่วยเหลือ และแนวทางการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยร้อยละ แจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการจำแนกข้อมูล วิเคราะห์กลุ่มคำ หาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคำกับคำหลัก และสร้างข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรคือจำนวนพี่น้องของเด็กพิการสามารถทำนายความต้องการของผู้ดูแลบุคคลสมองพิการได้ร้อยละ 9.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ($r = -0.323, t = -3.383, p < 0.001$) ผู้ดูแลมีความต้องการบริการช่วยเหลือรวมทุกด้านในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$, S.D. = 0.43) ส่วนใหญ่เป็นความช่วยเหลือจากแหล่งประโยชน์ภายนอก คือด้านการสนับสนุนเงินและอุปกรณ์สิ่งของ ด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพจากนักวิชาชีพ บริการเลี้ยงดูเด็กพิการช่วงกลางวัน และพบว่าผู้ดูแลมีความกังวลเกี่ยวกับอนาคตของเด็กพิการจึงต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับพยากรณ์โรคและบริการที่เด็กจะได้รับในอนาคต และให้ความสำคัญในการสร้างผู้ดูแลรุ่นต่อไป

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะคือ 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันหาแนวทางในการช่วยเหลือและเพิ่มศักยภาพของผู้ดูแลและสมาชิกในครอบครัวของบุคคลสมองพิการให้มีความสามารถ ทักษะและจิตสำนึกในการพัฒนาบุคคลสมองพิการ 2) สนับสนุนให้มีการจัดบริการเลี้ยงดูเด็กพิการช่วงกลางวันในชุมชน 3) ส่งเสริมการประกอบอาชีพที่บ้านให้แก่ผู้ดูแล 4) สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กพิการในชุมชน และข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไปคือศึกษาข้อมูลเชิงลึกเพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการดูแลช่วยเหลือบุคคลสมองพิการของผู้ดูแลในกลุ่มที่บุคคลสมองพิการมีพัฒนาการที่ดีและในกลุ่มที่มีพัฒนาการไม่ดี

คำสำคัญ : ความต้องการบริการช่วยเหลือ / ผู้ดูแล / เด็กสมองพิการ / บุคคลสมองพิการ / คนพิการ

172 หน้า

SERVICE NEEDS OF CAREGIVERS FOR PEOPLE WITH CEREBRAL PALSY IN RURAL AREAS OF CHAIYAPHUM PROVINCE

THAPANEE LOPUNDUNG 4537391 RSRS / M

M.A. (REHABILITATION SERVICE FOR PERSONS WITH DISABILITIES)

THESIS ADVISORS: TAVEE CHEAUSUWANTAVEE, Ph.D., PLOY SUEBVISES, Ph.D.

ABSTRACT

This study was descriptive research which aimed to investigate the service needs of caregivers of people with cerebral palsy, as well as correlation between those service needs and characteristics of caregivers and people with disabilities, in rural areas of chaiyaphum province, Thailand. The research used both quantitative and qualitative research methodologies. The sample group was composed of 100 caregivers of people with cerebral palsy from 0-19 years old who had received some rehabilitation services at special education center in Chaiyaphum province. The 15 caregivers were interviewed by in-depth for qualitative analysis. Questionnaires were used to collect personal data, caregiver's needs and to establish in-depth interview guidelines. Data was analyzed using mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation, and multiple regression. The in-depth interview information was summarized and presented as narrative description.

The overall mean score of service needs of caregivers was at a moderate level ($\bar{X}$ = 3.12, S.D. = 0.43). The sections of service needs of caregivers included information, family and social support, financial and things, explaining to others, rehabilitation and child care. The results showed that an independent variable which was the number of siblings of people with cerebral palsy, was able to predict the service needs of caregivers ($r = -0.323$, $t = -3.383$, $p < 0.001$). The independent variables were caregiver characteristics (age, gender, education level, family income and number of sibling of people with cerebral palsy), and characteristics of people with cerebral palsy (age and level of severity).

The recommendations gained from the research suggested that organizations related to service for people with disabilities should: 1) find the variety of ways to empower caregivers and family members to gain capacities, skills and awareness in order to facilitate rehabilitation ; 2) establish and support day care services for children with disabilities in the community ; 3) promote and develop vocational skills for caregivers so they can earn a living at home ; 4) encourage the formation at a group of caregivers of children with disabilities in the community. A comparative research on child rearing practice in families of children with progressive and non progressive development should also be done.

KEY WORDS : SERVICE NEEDS / CAREGIVERS / CEREBRAL PALSY/ DISABILITIES

172 P.